

TISKOVÁ ZPRÁVA

Markéta Hlinovská: CO₂

Kurátor: **Petr Vaňous**

Vernisáž: **středa 4. 9. 2019 v 18 hodin**

Termín výstavy: **5. 9. – 20. 10. 2019**

Místo konání: **Galerie Vyšehrad (nad Libušinou lázní)**

Markéta Hlinovská (nar. 1978 v Praze) – v l. 2002-2008 absolvovala Akademii výtvarných umění v Praze (ateliér Grafika I, prof. Jiří Lindovský). V l. 2006-07 studijně pobývala na École Nationale Supérieure d' Art v Dijonu. V r. 2008 obdržela zvláštní cenu národního kola soutěže Henkel CEE Art Award za kresbu (Shortlist nejlepších děl). V témže r. 2008 obdržela také Cenu rektora AVU za nejlepší diplomovou práci. V r. 2017 vycestovala na rezidenční pobyt v AXÉNE07, Ottawa (Kanada). Pravidelně vystavuje od r. 2007. Mezi důležité projekty, které zařadily dílo autorky do kontextu současného českého umění lze jmenovat např. INTERCITY: Berlin – Praha (Výstavní síň Mánes, Praha 2007; Saarländische Galerie, Palast am Festungsgraben – Unter den Linden Strasse, Berlin 2008), Cargo (České centrum, Sofie), Černobílé zlaté město 09 (Topičův salon, Praha 2009-10), Fundamenty & Sedimenty. Vzpouza hraček 2011 (GHMP – Městská knihovna, 2011), Nulla dies sine linea (Galerie E. Filly, Ústní n. Labem, 2014) nebo Expozice (Letohrádek Ostrov, Ostrov n. Ohří). Naposledy jsme se mohli setkat s jejími pracemi na samostatných výstavách Srst ve městě (GHMP, Praha 2018) a Helium II (Galerie Havelka, Praha 2018).

Markéta Hlinovská je absolventkou grafického ateliéru, její práce mají však od počátku experimentální charakter. Ten má svůj předpoklad v dalších důležitých osudových zájmech autorky, mezi které patří vedle soužití s domácím zvířetem (kočka) především literatura a divadlo. Narativní charakter její tvorby, hledání příběhu, jež se do tvorby přirozeně integruje, se tu propojuje se způsoby inscenace. Otázka zní, jak převést „vyprávění“ z lineárního sousledného času do vizuálního média tak, aby si ve statickém formátu podrželo svou naraci, ale aby zároveň vyprávěné nebylo nijak ilustrováno, nebo jinak bagatelizováno, pouze věrohodně zpřítomňováno. Jak propojit oddělené výrazové světy umění s odlišnými zákonitostmi re-prezentace?

Markéta Hlinovská nachází řešení v médiu instalace, v němž si však stále udržuje výrazovou prioritu kresba a její mechanická reprodukce, tedy grafický způsob množení motivu (série, opakování) využívající jak otisk tak také samotnou matici. Autorka se tak pohybuje v mediálním rozhraní, které umožňuje oscilaci mezi plochou a prostorem. Stejně tak využívání celého výstavního prostoru včetně rohů a koutů, které jsou pro výstavní účely zpravidla nevyužitelné. To umožňuje autorce zároveň pracovat s nečekanými, překvapujícími momenty instalace a zároveň rozehrát její celkovou dramaturgii přímo na míru galerie (projekt site-specific).

Přesně to je také případ vyšehradského projektu nazvaného lexikálně CO₂. Za všeobecně známou chemickou zkratkou oxidu uhličitého se pochopitelně skrývá, jak jinak, příběh. O čem? Vyděme z chemického vzorce. Co je pro CO₂ charakteristické? Vylučují ho živé organismy při dýchání. Je-li lidí a zvířat v místnosti příliš mnoho, vzduch se tzv. vydýchá. To má své důsledky. Jedním z nich je únava, projevující se polo-spánkovými, mráкотnými stavy. Na druhou stranu je velká koncentrace oxidu uhličitého stimulační pro zrychlený růst flóry, která se ale za tohoto stavu rychle vyčerpá a hyne. Svou podmíněnou reakcí na nestandardní impuls k růstu páchá nevědomky harakiri. Motivy koncentrace, komprimace, stlačivosti a rozpínivosti odpovídající plynnému skupenství se stávají koncepčními pilíři autorské instalace. Komplementární k nim je potom určitá míra snovosti, somnambulního vytržení, které rozvlňuje a deformuje přítomnou věcnost a figuraci. Také celková panoptikální scénická akčnost, typická pro předcházející autorčiny site-specific (Srst ve městě, GHMP – Colloredo-Mansfeldský palác, Praha, 2018; Helium II, Galerie Havelka, Praha, 2018) se mění v somnambulní ochablost plodící letargii a probouzející snovou imaginaci, místy sladkou, místy úzkostnou a děsivou.

Zatímco predátoři a šelmy, jinak nebezpeční a ohrožující, klidně podřimují a jejich obrysy se vytrácejí do ztracena, květiny zahajují své zběsilé bujení všemi směry. Zvířata přebírají role herců, kteří deklamují „vydýchaný prostor“ jako situaci otevřenou pro různé interpretace. Vše je podřizováno atmosféře napětí, která se odehrává pod rouškou klidu, zklidnění, pauzy. Konkrétní fyzický prostor se rozpíná logikou snu a na základě specifické obraznosti mění svou konzistenci. Už jako bychom nebyli v galerii na výstavě, nýbrž jako bychom se ocitli v dimenzi zbystřeného archetypálního vědomí, v níž se proměňuje jistota předmětného světa v chiméru, a kde aktivní roli pohybu přebírají rostliny kolonizující ovládající prostor (pohádkový motiv zarůstání). Změna životních podmínek modifikuje život sám. Tady náhle cítíme, že vlastně podvědomě očekáváme příchod změny, že změnu chceme, potřebujeme, že stávající situace nás svým rozkladným polospánkem irituje a oslabuje. Výsledkem je pocit očekávání, něco mezi heroickým archaismem blanických rytířů a beckettovsky pojatým horizontem tzv. „naděje“. Nezbývá, nežli doufat. Probudit se lze snad každým okamžikem. Tedy pokud opravdu spíme...

Kurátor výstavy: Petr Vaňous

Série CO₂, sprej na plátně, 38 x 63 cm, 2019

Série CO₂, černá tužka a tempera na papíře, 25 x 20 cm, 2019

Kontakt pro média:

Národní kulturní památka Vyšehrad

MgA. Bohdana Kolenová

propagace, PR

T.: +420 606 937 057

e-mail: kolenova@praha-vysehrad.cz